

Villa Salmenrannan Kesäkonsernit 9. - 12.7.2024

FROM AMERICA

Perjantaina 12.7.2024 klo 17.30
Mackenzie Melemed

Ylpeästi Suomen pienin ja tunnelmallisin festivaali.

KIITOS YHTEISTYÖSTÄ

Veli-Matti Sormunen

KIITOS TUESTA

OULU

Balettikoulu Sinikello

Pianojen ja flyygelien siirrot
luotetettavasti ammattitaidolla

PT Gym – Pasi Timonen

TARJOILU

Alkumalja: Estherin erhe

Hietasaaren herkkusuun Esther Stjärnschantzin vahingossa keksimä mansikkainen kuplajuoma.

Resepti salainen.

Väliajalla: Laksrööti

Menneinä aikoina parempi väki tarjosi kesävierailleen **laksröötiä** (lax = lohi, bröd = leipä).

Laksröötiin käytettiin Oulujoesta nostettua lohta, rullalle käärittyä rieskaa ja reilusti tilliä.

Meillä on tarjolla kolme erilaista laksröötiä

- lohitäytteellä, laktoositon
- lohitäytteellä, gluteeniton ja laktoositon
- kasvistäytteellä, laktoositon

Laksröötit leipoo

VALISTUSSALONKI

Perjantaina 12.7.2024
Klo 17.00–17.15

Pianotaiteilija
Mackenzie Melemed
kertoo, onko soitto
Amerikassa suurempaa.

Haastattelija Kimmo Pihlajamaa.

KONSERTTI

Florence Price (1887–1953)

Meditation (1929)

Meditaatio

Louis Moreau Gottschalk (1829–1869)

Tournament Galop (RO 264) (1854)

Turnajaislaukka

George Gershwin (1898–1937)

Three Preludes (1926)

Kolme preludia

- I Preludi B-duuri. Allegro ben ritmato e deciso
- II Preludi cis-molli. Andante con moto e poco rubato
- III Preludi es-molli. Allegro ben ritmato e deciso

Edward MacDowell (1860–1908)

Fireside Tales op. 61 (1902)

Tarinoita nuotion äärellä

I An Old Love Story

Vanha rakkaustarina

II Of Br'er Rabbit

Veli Kani

III From a German Forest

Saksalaisesta metsästä

IV Of Salamanders

Salamantereista

V A Haunted House

Kummitustalo

VI By Smouldering Embers

Kytevän hiilloksen äärellä

Morton Gould (1913–1996)

Boogie Woogie Etude (1942)

Samuel Barber (1910–1981)

Balladi op. 46 (1977)

Amy Beach 1867–1944)

Balladi op. 6 (1894)

Louis Moreau Gottschalk (1829–1869)

Banjo op. 15 (RO 23) (1853)

Mackenzie Melemed, piano

ESIINTYJÄ

Syntynyt solistiksi, tullut tähdeksi

Amerikkalainen **pianisti Mackenzie Melemed** (s.1995) voitti kansainvälisen Maj Lind -piano-kilpailun vuonna 2017.

Melemed on valmistunut New Yorkissa Yhdysvalloissa Juilliard School of Music -musiikkiyliopiston Artist Diploma -koulutusohjelmasta, missä häntä opettivat Emanuel Ax ja Robert McDonald. Jo Yhdysvalloissa asuessaan hän voitti useita palkintoja eri pianokilpailuissa. New Yorkissa Melemed myös aloitti suomen kielen opinnot Columbian yliopistossa.

Soittamisen Mackenzie Melemed aloitti kolmevuotiaana isoisän hankkimalla kosketinsoittimella, jonka hankintahinta oli yksi dollari. Esiintyvän taiteilijan ura käynnistyi pian: seitsemänteen ikävuoteensa mennessä hän oli soittanut kaksisataa konserttia kotiseutunsa vanhainkodeissa ja hyvän-
tekeväisyyskonserteissa.

Viime vuosina Melemed on esiintynyt aktiivisesti orkesterisolistina ja sooloresitaalein laajalti Yhdysvalloissa sekä eri puolilla Eurooppaa ja Aasiaa. Hän silti ennättää festivaaleille ja orkestereiden solistiksi myös Suomessa, jota pitää uutena kotimaanaan. Ensi viikolla hän soittaa Kuhmon Kamarimusiikkijuhlilla.

Mackenzie Melemed tekee säveltäjä Avner Dormanin kanssa yhteistyötä, jonka puitteissa on levyttänyt hänen etydejään sekä kantaesittänyt häneltä tilaamansa pianokonserton Saksassa Thüringenissä Gotha-Eisenach Filharmonian solistina.

Vuonna 2021 Melemed palkittiin American Pianists Awards -säätiön runsaskätisellä stipendillä. Toissa vuonna hänelle myönnettiin arvostettu amerikkalainen Avery Fisher -palkinto.

Mackenzie Melemed on Steinway-artisti.

Mackenzie Melemed.

TEOKSET

Amerikkalaisen romantiikan laaja kirjo väikkyä koskettimilla

Pianisti, urkuri, musiikinopettaja ja säveltäjä

Florence Price (1887–1953) rikkoi lasikattoja.

Afroamerikkalainen isä, pikkukaupungin hammaslääkäri Arkansasissa, näytti lapsilleen, kuinka menestyä rasismien riivaamassa Amerikassa. Valkoishoinen äiti oli soitonopettaja ja antoi perustan musiikissa.

Suoritettuaan konservatorio-opinnot Bostonissa Florence Price opetti Chicagossa ja loi laajan sävellystuotannon. Siitä suuri osa löydettiin vasta vuonna 2009. Price voitti sävellyskilpailuja ja useat amerikkalaiset suuret sinfoniaorkesterit soittivat hänen teoksiaan. Price myös esiintyi oman piano-konserttinsa solistina ja oli Amerikan kansallisen säveltäjäyhdistyksen jäsen.

Pricen melankolinen pianokappale **Meditation** (1929) kertoo säveltäjänsä tavasta yhdistää eurooppalaiseen traditioon kansanlaulunomaisia aineksia etelävaltioiden juuristaan.

Louis Moreau Gottschalkin (1829–1869)

etelävaltiolaiset vaikutteet ovat syvintä laatua: hän syntyi New Orleansissa, Louisianassa. Isä oli englantilainen, äiti Haitista. Gottschalk työskenteli hotellin aulapianistina 11-vuotiaasta alkaen.

Gottschalk opiskeli Pariisissa ja eli konserttipianistina Kuubassa ja Latinalaisessa Amerikassa, samalla kun hänen etnisvaikutteiset teoksensa olivat suosittuja Euroopassakin.

Tournament Galop (RO 264) (1854) on Paganini-aikakauden bravuurinnumero. Laukkaavat oktaavit saattavat viitata ukrainalaisen separatistisankarin Jan Mazeppan legendaan, jossa hän ratsasti villihevosta köysin sidottuna, tai yksinkertaisesti laukkaradan jännitykseen.

Amerikkalainen George Gershwin (1898–1937)

sävelsi menestyviä jazz-musikaaleja, joiden lauluja ovat The Man I Love, Oh, Lady Be Good! ja Nice Work if You Can Get It. Hänen musikaaleistaan menestynein lienee Porgy and Bess, joka sisältää laulun Summertime.

Gershwin otti vaikutteita myös Ravelilta. Gershwin sävelsi kaksi pianokonserttoa sekä pianokappaleita, joista suosituimpiin lukeutuvat **Three Preludes (1929)** (Kolme preludia). Niissä hänen menestysksekäs melodiikkansa yhdistyy rikkaaseen jazzahintaan soinnutukseen ja soittotapaan.

Säveltäjä **Edward MacDowell**illa (1860–1908) oli päättäväinen äiti, joka vei 15-vuotiaan Edwardin opiskelemaan kotikaupungistaan New Yorkista ensin Pariisiin, sitten Frankfurtin konservatorioon, jossa opetti legendaarinen Joachim Raff.

Frankfurtissa MacDowell ystävystyi Franz Lisztin kanssa. Heitä yhdisti tapa ajatella säveltämistä runollisena, ohjelmallisena toimintona. Molemmat myös valitsivat usein aiheekseen luontovertauksia, rakkautta, sankaruutta tai legendojen maailmoja.

Kun MacDowell 28-vuotiaana palasi New Yorkiin, hänestä oli kehkeytynyt eurooppalaisesti säveltävä pianotaiteilija, joka antaa kotimaansa soida musiikkinsa melodioissa ja harmonioissa.

Siinä missä Lisztin huikeat pianofantasiat esittävät otsikoidensa ohella tarkkoja ohjelmallisia kertomuksia, MacDowellin teosten otsikot ovat viitteellisiä ja keskittyvät tunnelmaan.

Pianosarja **Fireside Tales op. 61 (1902)** huokuu lempeitä, vakavamielisiä kuvitelmia sekä lapsekasta huumoria. Osien otsikot avaavat osien karaktäärejä. **Br'er Rabbit** (Veli Kani) viittaa afroamerikkalaisten suullisessa perinteessä kulkeneeseen eläinsatujen hahmoon, huijariin, joka pyrkii menestymään oveluudellaan, provosoi auktoriteetteja ja uhmaa käytössääntöjä. Sarjan säveltämisen aikaan hahmo oli juuri tullut tutuksi kaikille amerikkalaisille kirja-julkaisuna.

Morton Gould (1913–1996) oli Broadway-musikaalien säveltäjä sekä Radio City Music Hallin ja monien muiden viihdeorkesterien kapellimestari, mutta myös taitava pianisti: yksi hänen Grammy-palkinnoistaan tuli Gershwinin Rhapsody in Blue -pianokonsertton levytyksestä.

Kun nuori virtuoosi Suomessa istuu pianonsa ääressä Einojuhani Rautavaaran Kvartit-etydiä takoen, Amerikassa joku treenaa yhtä innoissaan nuottitelineellään Gouldin **Boogie Woogie Etude** (1942).

Kuuluisan Adagion säveltäjä **Samuel Barber** (1910–1981) voitti useita kansainvälisiä sävellyspalkintoja. Hänen teoksiaan soitettiin laajalti sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa.

Kuten amerikkalaiset säveltäjät yleensä, Barber kokeili 1900-luvun uusia ilmaisukeinoja ensin varovaisesti. Sitten säveltäjänuran viimeisinä vuosina hänen musiikkiinsa ilmaantui modernimpia mystisiä, viiltäviä piirteitä.

Pianolle laadittu **Balladi op. 46** (1977) on yhtä aikaa introspektiivinen ja emotionaalisesti latautunut ihmisyyden tutkielma, jonka luonne ja A-osan kaunopuheiset melodiat viittaavat Adagioon. Värikäs soinnutus ja välitaitteen myrsky puolestaan soivat rohkeaa etsintää.

Amy Beachin (1867–1944) Balladi op. 6 (1894)

rakentaa laajoja kerronnan kaaria ja hehkuu pianonsoiton virtuoosisuutta, jota korkealentoinen usko kauneuden ja hyvyyden ihanteisiin siivittää.

Beachin musiikki on nyt heräämässä Ruususen unestaan ja soi vihdoinkin muiden 1800-luvun mestareiden teosten rinnalla. Samalla voidaan kertoa tarinaa suuresta romantiikan ajan säveltäjästä, naisesta, joka raivasi kaikki esteet tieltään ja rakensi oman menestyksensä – Amerikassa.

Alun perin **Louis Moreau Gottschalk (1829–1869)** halusi tehdä kappaleellaan **The Banjo op. 15 (RO 23) (1853)** kunniaa etelävaltiolaisen synnyinkaupunkinsa New Orleansin kansallissoittimelle ja negrospirituaalille Roll, Jordan, Roll, jota hän siteeraa välitaitteessa. Yleisöt kuitenkin rakastuivat teokseen lähinnä sen naiviin huumorin ja perusteettoman bravuurin ansiosta. Samoista syistä kollegat olivat kauhuissaan, kun Gottschalk antaumuksella soitti teosta kaikkialla ja kehitteli sitä jatkuvasti.

Teoksen suosio kasvoi yhä, kun havaittiin, että sen voi soittaa myös nimisoittimellaan. Muutamat musiikinhistorioitsijat jopa väittävät, että banjo on 'oikea' soitin tämän kappaleen ansiosta.

Villa Salmenrannan Kesäkonsertit

Taiteelliset johtajat

Oopperalaulaja Henri Tikkanen

Pianotaiteilija Maija Väisänen

Eläytyjät

Tirehtöörskä Katrin Ulfbäck: Liisa Summala & Pirjo Kuusiniemi

Pihavouti Tahvo Pöllänen: Nikolas Archer

Edusjärjestäjät & Myynti

Jenna Aunio, vastaava edusjärjestäjä & myyntipäällikkö

Päivi-Ilona Airisniemi, asiakaskysely

Eila Palojärvi, edusjärjestäjä

Pirkko Rautio, edusjärjestäjä

Harriet Tervonen, edusjärjestäjä

Leevi Vakkuri, lipunmyyjä

Takahuonejärjestäjät

Päivi-Ilona Airisniemi, vastaava takahuonejärjestäjä

Annikki Kestilä, autonkuljettaja

Terttu Kortelainen, autonkuljettaja

Lavajärjestäjät

Kimmo Pihlajamaa, vastaava lavajärjestäjä

Kaarle Pihlajamäki, järjestäjä

Emma Ylitalo, sivunkääntäjä

Eero Koivisto, pianonvirittäjä

Pasi Timonen / PT Gym, soitinten siirrot

Media

Ansgar Frankenberg, kotisivun taitto

Kimmo Pihlajamaa, videotaltioinnit & käsiohjelmat

Sävelten Siivin ry

Irmeli Ristiluoma, puheenjohtaja

Sari Hourula, rahastonhoitaja

Jenna Aunio, hallituksen jäsen

Anja Hiltunen, hallituksen jäsen

Pirjo Kuusiniemi, hallituksen jäsen

Kimmo Pihlajamaa, vastaava tuottaja

SÄVELTEN
SIIVIN RY

VillaSalmenrannanKesakonsertit.fi